EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJA (ES) 2022/298

(2021. gada 21. oktobris)

ar konstatējumiem, kas ir neatņemama daļa no lēmuma par Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūras 2019. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu

EIROPAS PARLAMENTS,

— ņemot vērā lēmumu par Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūras 2019. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu,

— ņemot vērā Parlamenta Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas sagatavoto ziņojumu par faktu vākšanas izmeklēšanu aģentūrā *Frontex* attiecībā uz iespējamiem pamattiesību pārkāpumiem,

— ņemot vērā Reglamenta 100. pantu un V pielikumu,

— ņemot vērā Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas atzinumu,

— ņemot vērā Budžeta kontroles komitejas otro ziņojumu (A9-0270/2021),

A. tā kā visām Savienības struktūrām, birojiem un aģentūrām vajadzētu būt pārredzamām un pilnībā atbildīgām Savienības pilsoņu priekšā par līdzekļiem, kas tām uzticēti;

B. tā kā Parlamenta loma attiecībā uz budžeta izpildes apstiprināšanu ir noteikta Līgumā par Eiropas Savienības darbību (LESD), Regulā (ES, Euratom) 2018/1046 ([1]) un Deleģētajā regulā (ES) 2019/715 ([2]),

1. uzsver to, cik svarīgi ir Savienības budžeta izpildē rīkoties atbildīgi un pārredzami;

2. uzsver Parlamenta lomu budžeta izpildes apstiprinājuma procedūrā, ko reglamentē LESD, Regula (ES, Euratom) 2018/1046 un Parlamenta reglaments;

3. atgādina, ka 2021. gada 28. aprīlī Parlaments pieņēma Lēmumu (ES, Euratom) 2021/1613 ([3]), ar kuru tika atlikta lēmuma pieņemšana par Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūras ("Aģentūra") 2019. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu; aicina Aģentūru regulāri ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par veiktajiem pasākumiem un grafiku Rezolūcijā (ES) 2021/1615 ([4]) sniegto ieteikumu īstenošanai; aicina Aģentūru iesniegt minētos ziņojumus reizi ceturksnī pēc budžeta izpildes apstiprinātājiestādes pieprasījuma;

4. norāda, ka Aģentūra ir sagatavojusi sākotnēju darbības nepārtrauktības plānu un ka Aģentūras atbildes sniegšanas brīdī plānā tika izdarīti galīgie precizējumi, lai to pieņemtu 2021. gada otrā ceturkšņa beigās; aicina Aģentūru ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par situāciju darbības nepārtrauktības plāna īstenošanā;

5. atzinīgi vērtē Aģentūras pastāvīgos centienus izveidot reģistru visu Aģentūras sagatavoto dokumentu uzskaitei saskaņā ar tās pārveides un digitalizācijas procesu; atzinīgi vērtē to, ka Aģentūra savā tīmekļa vietnē pēc savas iniciatīvas publicēja svarīgākos dokumentus un darīja tos pieejamus, izmantojot publiskas piekļuves dokumentu reģistru; aicina Aģentūru turpināt uzlabot sabiedrības piekļuvi dokumentiem un turpmāk necensties no prasītājiem atgūt dažkārt nesamērīgos izdevumus par ārēju juristu pakalpojumiem tiesas lietās, kuru pamatā ir lūgumi piekļūt informācijai; šajā sakarībā atgādina, ka Rezolūcijā (ES) 2021/1615 Aģentūrai ir izteikts aicinājums atsaukt prasību

([1]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) 2018/1046 (2018. gada 18. jūlijs) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, Euratom) Nr. 966/2012 (OV L 193, 30.7.2018., 1. lpp.).

([2]) Komisijas Deleģētā regula (ES) 2019/715 (2018. gada 18. decembris) par finanšu pamatregulu struktūrām, kas izveidotas saskaņā ar LESD un *Euratom* līgumu un minētas Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES, Euratom) 2018/1046 70. pantā (OV L 122, 10.5.2019., 1. lpp.).

([3]) Eiropas Parlamenta Lēmums (ES, Euratom) 2021/1613 (2021. gada 28. aprīlis) par Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūras 2019. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu (OV L 340, 24.9.2021., 324. lpp.).

([4]) Eiropas Parlamenta Rezolūcija (ES) 2021/1615 (2021. gada 29. aprīlis) ar konstatējumiem, kas ir neatņemama daļa no lēmuma par Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūras 2019. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu (OV L 340, 24.9.2021., 328. lpp.).

par Vispārējās tiesas lietas T-31/18 saistībā radušos juridisko pakalpojumu izmaksu atgūšanu; norāda, ka Tiesa ir samazinājusi juridisko pakalpojumu izmaksu summu salīdzinājumā ar Aģentūras sākotnējām prasībām; atgādina Aģentūrai, ka tai jārīkojas, ievērojot pareizas finanšu pārvaldības principu, gan attiecībā uz Tiesas rīkojumu izpildi, gan attiecībā uz to, lai šādām lietām netiktu piesaistīti ārēji juristi; aicina Aģentūru nepieļaut nepamatoti augstas juridiskās izmaksas un nodrošināt, ka turpmāk tās tiek atgūtas pieņemamā apmērā;

6. atgādina par Parlamenta Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas 2021. gada 25. februāra atzinumā paustajiem secinājumiem, kas lika pieņemt lēmumu atlikt apstiprinājuma sniegšanu par Aģentūras 2019. finanšu gada budžeta izpildi, līdz Aģentūra pienācīgi paskaidros un izklāstīs šos jautājumus un līdz tiks pabeigta *OLAF* veiktā izmeklēšana; uzsver, ka Parlaments, atliekot budžeta izpildes apstiprināšanu, ir devis Aģentūrai sešus papildu mēnešus, lai sniegtu atbildes attiecībā uz dažādiem elementiem, kas izklāstīti Rezolūcijā (ES) 2021/1615;

Revīzijas palātas konstatētās problēmas saistībā ar izdevumiem

7. atgādina, ka Revīzijas palāta attiecībā uz finansēšanas nolīgumiem pamatdarbības jomā konstatēja, ka ar aprīkojumu saistīto izdevumu atlīdzināšana joprojām pamatojas uz faktiskajām izmaksām, kā arī atgādina par saistīto problēmu, proti, apliecinošu pierādījumu (piemēram, rēķinu) trūkumu; atgādina, ka šī problēma tika konstatēta arī 2018. gada budžeta izpildes apstiprināšanā un Revīzijas palāta ieteica izmantot uz vienības izmaksām balstītu pieeju; norāda, ka vienības izmaksu pieeja ir vienkāršota izmaksu iespēja, kad smagā tehniskā aprīkojuma lietošanas maksu nosaka, balstoties uz iepriekš noteiktu metodiku, tā novēršot problēmas saistībā ar faktisko izmaksu atlīdzināšanu; atzinīgi vērtē to, ka Aģentūra sadarbībā ar divām dalībvalstīm ir izmēģinājusi vienības izmaksu pieeju attiecībā uz smago tehnisko aprīkojumu; norāda, ka izmēģinājuma projekti smagā tehniskā aprīkojuma jomā parādīja, ka vienības izmaksu pieeja palielina kopējās izmaksas, un pauž nožēlu par Aģentūras secinājumu, ka pāreja uz atmaksāšanu, pamatojoties uz vienības izmaksām, smagā tehniskā aprīkojuma gadījumā nav iespējama; pauž nožēlu par to, ka apliecinošo pierādījumu trūkuma problēma līdz ar to nav atrisināta, un atgādina Aģentūrai, ka tā nedrīkst pieņemt izmaksu atmaksāšanas pieprasījumus, kas nav apstiprināti ar rēķiniem; aicina Aģentūru un Komisiju pārskatīt Revīzijas palātas ieteikumu un apspriest ar Revīzijas palātu smagā tehniskā aprīkojuma jomā īstenoto vienības izmaksu pieejas izmēģinājuma projektu rezultātus, lai noskaidrotu, kā būtu iespējams atrisināt apliecinošo pierādījumu trūkuma problēmu; atgādina Aģentūrai un Komisijai, ka saskaņā ar vispārēju principu ir jānovērš jebkāds nevajadzīgs birokrātiskais slogs;

8. pieņem zināšanai atbildi, ko Aģentūra sniegusi budžeta izpildes apstiprinātājiestādei attiecībā uz to mehānismu pārskatīšanu, ko Aģentūra izmanto maksājumiem saistībā ar būvniecību, un attiecībā uz aicinājumu nodrošināt pareizas finanšu pārvaldības principu ievērošanu; atzīst, ka saskaņā ar Aģentūras ziņojumu visā finanšu apritē ir ieviests mehānisms nepārbaudītu priekšfinansējuma maksājumu novēršanai; ņem vērā to, ka Aģentūra ir ziņojusi, ka visiem projektu vadītājiem, operatīvo un finanšu darbību dalībniekiem, kas rīkojas saistībā ar Aģentūras galvenā biroja telpām, ir uzdots neapstiprināt un neveikt šādus maksājumus un ka finanšu verificētājiem ir uzdots noraidīt šādus priekšfinansējuma maksājumus un ieteikt kredītrīkotājiem tos noraidīt;

Revīzijas palātas īpašais ziņojums Nr. 08/2021 "Frontex atbalsts ārējo robežu pārvaldībai līdz šim nav bijis pietiekami efektīvs"

9. ar bažām ņem vērā Revīzijas palātas konstatējumus tās Īpašajā ziņojumā Nr. 08/2021 "*Frontex* atbalsts ārējo robežu pārvaldībai līdz šim nav bijis pietiekami efektīvs" ([5]); norāda, ka revīzija aptvēra laikposmu no 2016. gada beigām (kad stājās spēkā Aģentūras jaunās pilnvaras saskaņā ar Regulu (ES) 2016/1624 ([6])) līdz 2020. gada beigām un līdz ar to pilnībā aptvēra 2019. gadu, uz ko attiecas pašreizējā budžeta izpildes apstiprināšanas procedūra, taču tajā netika ņemti vērā daži pasākumi, ko Aģentūra ir nesen veikusi, lai izpildītu savas pilnvaras; atzīst, ka Revīzijas palātas īpašā ziņojuma tvērumā nav iekļauta analīze par to, kā Aģentūra ievēro pamattiesības, jo, ņemot vērā jautājuma sarežģītību, par to būtu jāveic īpaša revīzija; aicina Revīzijas palātu nākotnē veikt šādu revīziju;

([5]) https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR21_08/SR_Frontex_LV.pdf

([6]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/1624 (2016. gada 14. septembris) par Eiropas Robežu un krasta apsardzi un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/399 un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 863/2007, Padomes Regulu (EK) Nr. 2007/2004 un Padomes Lēmumu 2005/267/EK (OV L 251, 16.9.2016., 1. lpp.).

10. ar bažām norāda, ka Revīzijas palāta Īpašajā ziņojumā Nr. 08/2021 konstatēja vairākus trūkumus saistībā ar Revīzijas palātas norādītajām Aģentūras pamatdarbībām, proti, situācijas uzraudzību, riska analīzi, neaizsargātības novērtējumu, kopīgām operācijām un ātrās reaģēšanas robežapsardzes pasākumiem, atgriešanas operācijām un Aģentūras apmācību, kā arī to, ka pirms Aģentūras izdevumu eksponenciāla pieauguma netika veikti vajadzību un ietekmes novērtējumi; turklāt pauž bažas par to, ka Aģentūra nav veikusi visus vajadzīgos organizācijas pielāgošanas pasākumus, lai pilnībā īstenotu savas pilnvaras, kas paredzētas Regulā (ES) 2016/1624; turklāt norāda, ka Revīzijas palāta ir uzsvērusi nozīmīgus riskus saistībā ar Regulā (ES) 2019/1896 paredzētajām Aģentūras pilnvarām ([7]); atgādina, ka 2016. un 2019. gadā apstiprinātās Aģentūras pilnvaras daļēji pārklājas, un tas, kā konstatējusi Revīzijas palāta, varētu būt ietekmējis to īstenošanu;

11. norāda, ka tikai divus gadus pēc Regulas(ES) 2016/1624 stāšanās spēkā Komisija nāca klajā ar priekšlikumu jaunai Aģentūras regulai, neveicot šāda jauna tiesību akta ietekmes novērtējumu; aicina Komisiju un Aģentūru ātri rast atbilstošu risinājumu, lai nodrošinātu Regulā (ES) 2019/1896 paredzēto Aģentūras pilnvaru pienācīgu un savlaicīgu īstenošanu; mudina Komisiju un Revīzijas palātu regulāri novērtēt Aģentūras un dalībvalstu sniegumu, lai noteiktu jomas, kurās vajadzīgi uzlabojumi, arī attiecīgajos Aģentūras darbību juridiskajos pamatos, kā arī ņemot vērā sasniegtos rezultātus un ietekmi;

12. ar bažām norāda uz Revīzijas palātas secinājumu, ka Aģentūras operatīvā ziņošana lēmumu pieņēmējiem nenodrošina atbilstošu informāciju, jo trūkst informācijas par faktiskajām izmaksām un sniegumu;

13. ar bažām norāda uz Revīzijas palātas secinājumu, proti – lai gan ir ieviesta funkcionāla informācijas apmaiņas sistēma, lai sniegtu attiecīgu migrācijas informāciju par situāciju pie ārējām robežām un atbalstītu neatbilstīgas imigrācijas pārvaldību, tā nedarbojas pietiekami labi, lai nodrošinātu precīzu, pilnīgu un aktualizētu izpratni par situāciju pie Savienības ārējām robežām; pauž nožēlu par to, ka vēl nav izveidota atbilstoša informācijas apmaiņas sistēma pārrobežu noziedzības jomā, un tas ietekmē Aģentūras un dalībvalstu spēju ātri reaģēt uz konstatētiem draudiem; ņem vērā to, ka Aģentūra savlaicīgi nosūta attiecīgu migrācijas informāciju par situāciju pie ārējām robežām un sniedz informāciju par konkrētiem notikumiem; tomēr pauž bažas par nopietniem trūkumiem, kas neļauj pilnībā apzināties situāciju pie Savienības ārējām robežām, piemēram, trūkst informācijas, nav tehnisko standartu attiecībā uz robežkontroles aprīkojumu, trūkst kopīga kataloga ziņošanai par pārrobežu noziedzību un reāllaikam tuvas informācijas par situāciju pie Savienības gaisa robežām, kā arī notiek kavēšanās ar kopīgā integrētā riska analīzes modeļa atjaunināšanu; uzsver, ka pēdējos minētos konstatējumus nevar attiecināt tikai uz Aģentūru, bet tie ir jānovērš kopā ar dalībvalstīm un Komisiju, jo īpaši attiecībā uz kopīgo integrēto riska analīzes modeli, jo dalībvalstu ziņojumi būtiski atšķiras biežuma, formāta, datu un gadījumu definēšanas ziņā; atkārto Rezolūcijā (ES) 2021/1615 pausto budžeta izpildes apstiprinātājiestādes aicinājumu uzlabot uzraudzību un ziņošanu par situāciju un incidentiem pie Savienības robežām, arī saistībā ar iespējamiem cilvēktiesību pārkāpumiem;

14. pieņem zināšanai Revīzijas palātas secinājumu, ka Regulā (ES) Nr. 1052/2013 ([8]) nav iekļautas visas attiecīgās iestādes (piemēram, muitas dienesti);

15. pieņem zināšanai Revīzijas palātas secinājumu, ka ar Regulu (ES) 2019/1896 ir ieviestas dalībvalstīm izpildāmas nozīmīgas papildu ziņošanas prasības, kuru dēļ nepieciešama automātiska datu nosūtīšana no dalībvalstīm uz *EUROSUR* datubāzi; norāda, ka saskaņā ar dalībvalstu paziņojumu Aģentūras tiešā iesaiste šajā automatizācijā vēl nav pamanāma;

16. pauž bažas par Revīzijas palātas konstatējumu, ka Aģentūra nav sniegusi pietiekamu informāciju par savu darbību ietekmi vai izmaksām un ka Aģentūra nav veikusi kopīgo operāciju rūpīgu izvērtējumu, nav sniegusi paskaidrojumu par novirzēm, nedz arī norādījusi resursu neatbilstības ietekmi un nav sniegusi informāciju par kopīgo operāciju faktiskajām izmaksām; uzsver, ka Aģentūrai ir pienākums sniegt pienācīgu informāciju par savu darbību ietekmi un izmaksām, lai nodrošinātu pārredzamību un pārskatatbildību;

([7]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/1896 (2019. gada 13. novembris) par Eiropas Robežu un krasta apsardzi un ar ko atceļ Regulas (ES) Nr. 1052/2013 un (ES) 2016/1624 (OV L 295, 14.11.2019., 1. lpp.).

([8]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1052/2013 (2013. gada 22. oktobris), ar ko izveido Eiropas Robežu uzraudzības sistēmu (*EUROSUR*) (OV L 295, 6.11.2013., 11. lpp.).

Nosacījumi

17. norāda, ka Komisija un Aģentūra akceptēja vai daļēji akceptēja visus Revīzijas palātas ieteikumus; aicina Aģentūru visaptveroši un savlaicīgi ņemt vērā un īstenot Revīzijas palātas ieteikumus un ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par progresu šo ieteikumu īstenošanā; aicina budžeta lēmējinstitūciju daļu no Aģentūras 2022. gada budžeta apropriācijām iekļaut rezervē, ko var darīt pieejamu tad, kad būs izpildīti šādi nosacījumi:

    a) ir pieņemti darbā atlikušie 20 pamattiesību uzraudzības speciālisti (AD pakāpē) saskaņā ar Regulas (ES) 2019/1896 110. pantu;

    b) ir pieņemti darbā trīs izpilddirektora vietnieki saskaņā ar Regulas (ES) 2019/1896 107. pantu;

    c) Aģentūras valde ir pieņēmusi sīki izstrādātu procedūru Regulas (ES) 2019/1896 46. panta īstenošanai;

    d) ir iesniegts pielāgots mehānisms ziņošanai par nopietniem incidentiem saskaņā ar ieteikumiem, ko sniegusi Darba grupa jautājumos par pamattiesībām un juridiskajiem darbības aspektiem attiecībā uz operācijām Egejas jūrā;

    e) ir izveidota pilnībā funkcionējoša pamattiesību uzraudzības sistēma saskaņā ar Regulas (ES) 2019/1896 110. pantu;

    f) ir sekmīgi īstenots Revīzijas palātas īpašā ziņojuma Nr. 08/2021 ieteikums Nr. 5 (termiņš: līdz 2021. gada beigām);

    g) Aģentūras darbības, ar kurām atbalsta operācijas saistībā ar atgriešanu no Ungārijas, ir apturētas, kamēr vien Ungārijas iestāžu izdotie atgriešanas lēmumi nav saderīgi ar Atgriešanas direktīvu un Eiropas Savienības Pamattiesību hartu, kā to secinājusi Eiropas Savienības Tiesa ([9]);

    aicina budžeta lēmējinstitūciju izvērtēt šo nosacījumu izpildes progresu, 2022. gadā veicot faktu konstatēšanas braucienu uz Aģentūru, kurā piedalītos Parlamenta Budžeta kontroles komitejas locekļi; uzskata, ka minēto nosacījumu neizpilde arī palielinātu risku, ka netiks sniegts apstiprinājums par 2020. finanšu gada budžeta izpildi; turklāt uzskata – saskaņā ar pēdējā budžeta samierināšanas procedūrā panākto vienošanos Komisijai būtu aģentūras jākontrolē stingrāk; aicina Komisiju un Aģentūru paskaidrot, kā attiecībā uz 2022. gada budžetu tiks novērsti konstatētie trūkumi, arī pieņemšanas darbā un iepirkuma jomā;

Notiekošā OLAF izmeklēšana

18. atgādina, ka Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) ir apstiprinājis, ka veic izmeklēšanu, kas attiecas uz Aģentūru; atkārtoti aicina Aģentūru pilnībā sadarboties ar *OLAF* un informēt budžeta izpildes apstiprinātājiestādi par turpmākajām norisēm;

19. atgādina, ka Parlamenta Budžeta kontroles komitejas 2021. gada 1. septembra sanāksmē Komisijas Migrācijas un iekšlietu ģenerāldirektorāta ģenerāldirektora vietnieks paziņoja, ka izmeklēšana ir noslēgusies un nav ļāvusi secināt, ka būtu pazīmes par nepareizu budžeta vai finanšu pārvaldību vai pamattiesību pārkāpumiem vai ka Aģentūra būtu atteikusies izpildīt savas regulā noteiktās saistības;

Pārredzamība

20. atgādina par Parlamenta paustajām bažām saistībā ar sanāksmēm, kuras Aģentūra rīkoja 2018. un 2019. gadā un kurās piedalījās Aģentūras darbā svarīgu nozaru pārstāvji, no kuriem lielākā daļa nebija iekļauti Savienības Pārredzamības reģistrā; norāda uz Regulas (ES) 2019/1896 118. pantu, kurā noteikts, ka Aģentūrai ir jānodrošina lobēšanas pārredzamība, izmantojot pārredzamības reģistru un publiskojot visas sanāksmes ar ieinteresētām trešām personām; atzinīgi vērtē Aģentūras izpilddirektora 2021. gada 5. maija lēmumu par Aģentūras pārredzamības reģistru; aicina Aģentūru regulāri ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par šā instrumenta ieviešanu un izmantošanu;

([9]) 2020. gada 17. decembra spriedums lietā Komisija/Ungārija, C-808/18, EU:C:2020:1029.

21. norāda, ka Aģentūrai ir pienākums pēc savas iniciatīvas nodrošināt pārredzamību, kā noteikts Regulas (ES) 2019/1896 114. panta 2. punktā; norāda, ka minētajā pantā ir arī noteikts, ka šādai pārredzamībai ir savi ierobežojumi, jo tā jānodrošina, neatklājot operacionālo informāciju, kuras publiskošana varētu kaitēt operāciju mērķu sasniegšanai; pieņem zināšanai to, ka Aģentūra nevar izpaust personas datus un tas ir Regulas (ES) 2016/679 ([10]) 5. pantā paredzētā juridiskā pamata, kas ļauj apstrādāt personas datus, pārkāpums; aicina Komisiju nodrošināt saistošus noteikumus par informācijas un datu aizsardzību;

22. uzsver, ka pārredzamība ir vispārējs noteikums, kas attiecas uz Aģentūru, Komisiju un struktūrām, kuras piedalās konsultatīvajā forumā, jo tā ir savstarpējas uzticēšanās un labas sadarbības priekšnoteikums;

Pamattiesību ievērošana

23. atgādina, ka Parlamenta Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteja ir izveidojusi *Frontex* kontroles darba grupu; norāda, ka *Frontex* kontroles darba grupa 2021. gada 14. jūlijā publicēja ziņojumu par faktu konstatēšanas izmeklēšanu aģentūrā *Frontex* attiecībā uz iespējamiem pamattiesību pārkāpumiem un šīs izmeklēšanas mērķis bija apkopot visu attiecīgo informāciju un pierādījumus par iespējamiem pamattiesību pārkāpumiem, kuros Aģentūra bijusi iesaistīta, par kuriem tā bijusi informēta un/vai kuru saistībā nav rīkojusies, par iekšējo pārvaldību, ziņošanas procedūrām un sūdzību izskatīšanu; norāda, ka *Frontex* kontroles darba grupa neguva pārliecinošus pierādījumus par *Frontex* tieši veiktu promraidīšanu un/vai kolektīvu izraidīšanu nopietnu incidentu gadījumos, kurus minētā darba grupa bija varējusi izskatīt; atgādina, ka *Frontex* kontroles darba grupa secināja, ka Aģentūras rīcībā bija pierādījumi, kas pamato apgalvojumus par pamattiesību pārkāpumiem dalībvalstīs, ar kurām tā īstenoja kopīgu operāciju, taču tā ātri, rūpīgi un efektīvi nereaģēja uz šiem pārkāpumiem un neveica pasākumus to saistībā un tā rezultātā *Frontex* nenovērsa šos pārkāpumus, nedz arī samazināja turpmāku pamattiesību pārkāpumu risku; vienlaikus atgādina, ka *Frontex* kontroles darba grupa arī konstatēja trūkumus attiecībā uz satvaru sadarbībai ar dalībvalstīm, kuri var kavēt ar pamattiesībām saistīto Aģentūras pienākumu izpildi, un uzsvēra dalībvalstu un Komisijas atbildību papildus funkcijām, ko tās īsteno valdē; jo īpaši norāda uz pienākumu sadalījumu starp Aģentūru un dalībvalstīm pamattiesību jomā; atzīst ierobežojumus, ar kuriem Aģentūra praksē saskārās, izmeklējot tikai pamattiesību ievērošanu saistībā ar Aģentūras finansētiem vai līdzfinansētiem aktīviem; uzsver, ka Aģentūras darbiniekiem ir vajadzīga juridiskā skaidrība, jo īpaši, veicot ļoti riskantas misijas jūrā, un Komisijai un dalībvalstīm ir jānodrošina juridiskie standarti un skaidrība attiecībā uz Regulas (ES) 2019/1896 īstenošanu saistībā ar dažādām situācijām misiju laikā; tomēr norāda, ka *Frontex* kontroles darba grupa izmeklēšanas gaitā atklāja, ka Aģentūras izpilddirektors ir ignorējis ieteikumus un padomus, ko četru gadu laikā tika sniegusi bijusī pamattiesību amatpersona ([11]), jo īpaši attiecībā uz Aģentūras operācijām Ungārijā; aicina Aģentūru iesniegt Parlamentam ziņojumu ar sīku izklāstu par *Frontex* kontroles darba grupas sniegto ieteikumu īstenošanas plāniem un panākto progresu;

24. norāda, ka *Frontex* kontroles darba grupa uzskata, ka valdei būtu vajadzējis uzņemties daudz aktīvāku lomu, lai atzītu pamattiesību pārkāpumu nopietno risku un rīkotos ar mērķi nodrošināt, ka *Frontex* izpilda savus regulā noteiktos negatīvos un pozitīvos pienākumus pamattiesību jomā; norāda, ka *Frontex* kontroles darba grupa atzinīgi vērtē jaunās iekšējās procedūras un noteikumus, ko Regulas (ES) 2019/1896 ievērošanas nolūkā izstrādājusi pēdējos mēnešos pirms ziņojuma publicēšanas, taču mudina abus dalībniekus vēl vairāk uzlabot to, kā Aģentūra ievēro pamattiesības, pārskatot tās iekšējās struktūras un komunikāciju, kā arī sadarbību ar uzņemošajām dalībvalstīm; norāda, ka *Frontex* kontroles darba grupa uzsver dalībvalstu un Komisijas atbildību papildus funkcijām, ko tās īsteno valdē;

([10]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) (OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp.).

([11]) Ziņojums par faktu konstatēšanas izmeklēšanu aģentūrā *Frontex* attiecībā uz iespējamiem pamattiesību pārkāpumiem, 3. punkta D apakšpunkts "Izpilddirektora loma. Ieteikumi": "*Frontex* kontroles darba grupa pauž dziļu nožēlu par to, ka izpilddirektors nav reaģējis un nav rīkojies saistībā ar bažām, ieteikumiem, viedokļiem un apsvērumiem, ko četru gadu laikā daudzreiz iesniegusi pamattiesību amatpersona".

25. norāda, ka deputātiem pieejamā informācija ļāva *Frontex* kontroles darba grupai secināt, ka izpilddirektors nesadarbojās, lai nodrošinātu atbilstību atsevišķiem Eiropas Robežu un krasta apsardzes regulas noteikumiem, jo īpaši attiecībā uz pamattiesībām; turklāt *Frontex* kontroles darba grupa pauda nožēlu par viņa atkārtoto atteikšanos īstenot Komisijas ieteikumus, lai nodrošinātu atbilstību nesen pieņemtajai regulai;

Eiropas Ombuda veiktā izmeklēšana

26. atzinīgi vērtē secinājumus, kas gūti Eiropas Ombuda stratēģiskajā izmeklēšanā par Aģentūras mehānismu, kas paredzēts ar iespējamiem pamattiesību pārkāpumiem saistīto sūdzību izskatīšanai (OI/5/2020/MHZ); norāda, ka Eiropas Ombuds nenolēma turpināt šā jautājuma izskatīšanu; tomēr norāda uz konstatētajiem trūkumiem sūdzību izskatīšanas mehānismā, kas varētu apgrūtināt personu ziņošanu par iespējamiem pamattiesību pārkāpumiem un meklēt tiesisko aizsardzību; norāda, ka Eiropas Ombuds ir konstatējis kavēšanos ar Aģentūras pienākumu izpildi šajā jomā; pieņem zināšanai Aģentūras apņemšanos pievērsties jomām, attiecībā uz kurām Eiropas Ombuds ir ierosinājis uzlabojumus;

27. pauž bažas saistībā ar *Frontex* kontroles darba grupas secinājumiem, ka pamattiesību amatpersona un konsultatīvais forums bieži netiek jau no paša sākuma iesaistīti ar pamattiesību jautājumiem saistīto noteikumu, procedūru un stratēģiju izstrādē, kā arī par to, ka valde un izpilddirektors nav pietiekami ņēmuši vērā pamattiesību amatpersonas un konsultatīvā foruma atzinumus un ieteikumus; aicina Aģentūru visos attiecīgajos procesos jau no paša sākuma pilnībā un aktīvi iesaistīt pamattiesību amatpersonu un konsultatīvo forumu; aicina izpilddirektoru pārskatīt savas attiecības ar pamattiesību amatpersonu un konsultatīvo forumu un savlaicīgi ņemt vērā visus to ieteikumus; mudina Aģentūru pilnībā īstenot *Frontex* kontroles darba grupas ieteikumus un ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par panākto progresu;

28. mudina Aģentūru nodrošināt, ka Eiropas integrēto robežu pārvaldības īstenošanā tiek ievēroti visi ar pamattiesībām saistītie pienākumi, kas noteikti Regulā (ES) 2019/1896, gan politikas, gan pamatdarbības ziņā; aicina Aģentūru efektīvi īstenot *Frontex* kontroles darba grupas ziņojumā un Rezolūcijā (ES) 2021/1615 sniegtos ieteikumus un regulāri informēt Parlamentu par tā ieteikumu īstenošanu un par aktuālajām operācijām, arī par nopietniem incidentiem saistībā ar pamattiesību pārkāpumiem pie ārējām robežām un to, kā Aģentūra to saistībā rīkojusies;

Iekšējā pārvaldība un pamattiesību uzraudzības speciālisti

29. vēlreiz ar bažām norāda, ka *Frontex* kontroles darba grupa ir paudusi bažas par to, ka izpilddirektors ir novilcinājis trīs izpilddirektora vietnieku pieņemšanu darbā un nav viņiem deleģējis neatkarīgas pilnvaras, taču ir paplašinājis savu biroju līdz 63 darbiniekiem; atgādina, ka *Frontex* kontroles darba grupa ir paudusi nopietnas bažas par nepietiekamo līdzsvaru un atsvaru Aģentūrā; atzīst, ka valde ir noteikusi triju izpilddirektora vietnieku kompetences jomas un Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša 2021. gada 24. marta izdevumā ir publicēti attiecīgi paziņojumi par šo trīs amata vietu vakancēm; aicina Aģentūru turpināt ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par darbā pieņemšanas procesa virzību;

Pamattiesību uzraudzības speciālisti

30. pauž nožēlu par to, ka izpilddirektors ir ilgstoši kavējies ar pamattiesību amatpersonas un pamattiesību uzraudzības speciālistu iecelšanu darbā, kā to uzsvērusi *Frontex* kontroles darba grupa, jo īpaši, ņemot vērā Aģentūras izpilddirektora biroja paplašināšanu; norāda, ka Aģentūras pamattiesību amatpersona stājās amatā 2021. gada 1. jūnijā; uzsver, ka 2020. gadā Aģentūras štatu saraksts tika samazināts no 377 AD amata vietām līdz 275 AD amata vietām; atzīst, ka tas ir ietekmējis visu personāla struktūru – arī 40 pamattiesību uzraudzības speciālistu pieņemšanu darbā; pieņem zināšanai Aģentūras izpilddirektora paziņojumus par to, ka ir pabeigta pirmās pamattiesību uzraudzības speciālistu grupas (20 speciālisti, kuru apmācība sākās 2021. gada 1. jūnijā) pieņemšana darbā un ka šobrīd notiek otrās pamattiesību uzraudzības speciālistu grupas (20 speciālisti) iecelšana; pauž bažas par to, ka pieci no minētajiem pieņemtajiem 20 pamattiesību uzraudzības speciālistiem ir iecelti darbā AD 7 līmenī un piecpadsmit – AST 4 līmenī; atgādina, ka Parlaments *Frontex* kontroles darba grupas ziņojumā uzsvēra, ka šī zemākā pakāpe var ietekmēt uzraudzības speciālistu autoritāti, autonomiju un piekļuvi klasificētai un sensitīvai informācijai un līdz ar to arī viņu efektivitāti; atgādina, ka visi 40 pamattiesību uzraudzības speciālisti Aģentūrai bija jāpieņem darbā AD līmenī,

lai nodrošinātu vislabāko prasmju kopuma ieguvi un pienācīgu izvietošanu operācijās; tomēr atgādina, ka dažādu aģentūru darbiniekiem joprojām tiek piemērots zems korekcijas koeficients, un atzīst, ka zemākām algām var būt negatīva ietekme uz Eiropas kandidātiem un atsevišķās aģentūrās tas var apgrūtināt pieņemšanu darbā; pieņem zināšanai to, ka *Frontex* kontroles darba grupa stingri nosoda izpilddirektora nevajadzīgo kavēšanos attiecībā uz pamattiesību uzraudzības speciālistu pieņemšanu darbā; atkārtoti norāda, ka Regulā (ES) 2019/1896 ir paredzēts, ka līdz 2020. gada 5. decembrim jāpieņem darbā vismaz 40 pamattiesību uzraudzības speciālisti; pauž dziļas bažas par to, ka šis pienākums joprojām nav izpildīts, un uzstāj, ka Aģentūrai ir savlaicīgi un bez turpmākas kavēšanās jāieceļ amatā pārējie 20 pamattiesību uzraudzības speciālisti, turklāt AD pakāpē, lai nodrošinātu statusu, kas vajadzīgs, lai viņi varētu veikt savus pienākumus neatkarīgi; jo īpaši atgādina, ka *Frontex* kontroles darba grupa norādīja – ir ļoti svarīgi, lai pamattiesību uzraudzības speciālistiem tiktu nodrošināta neierobežota un nepieteikta piekļuve attiecīgajām vietām, aktīviem un informācijai; turklāt uzsver, ka dalībvalstīm ir pilnībā jāsadarbojas ar pamattiesību amatpersonu, sniedzot pierādījumus par izmeklēšanā esošo lietu būtību; uzsver, ka ir jāpaskaidro Aģentūras paziņojums par to, ka atlikušie 20 pamattiesību uzraudzības speciālisti tiks pieņemti darbā, izvēloties no izveidota AD 7 rezerves saraksta, kad Aģentūrai būs piešķirtas papildu AD 7 amata vietas, savukārt Komisija ir norādījusi, ka Aģentūrai jau ir piešķirts pietiekams skaits AD amata vietu;

31. norāda, ka 2019. gada novembrī stājās spēkā jauni noteikumi par sūdzību izskatīšanas mehānismu un ar minētajiem noteikumiem pamattiesību amatpersonai ir piešķirti lielāki pienākumi; atzinīgi vērtē to, ka Aģentūras valde 2021. gada februārī pieņēma atjauninātu pamattiesību stratēģiju; mudina Aģentūras valdi steidzami pieņemt rīcības plānu pamattiesību jomā, lai īstenotu atjaunināto stratēģiju un uzlabotu Aģentūras mehānismus, kas domāti pamattiesību pārkāpumu un ar tiem saistīto sūdzību uzraudzībai un ziņošanai par tiem;

32. attiecībā uz pārējiem konstatējumiem, kas pievienoti lēmumam par budžeta izpildes apstiprināšanu un kas ir horizontāla rakstura konstatējumi, atsaucas uz 2021. gada 29. aprīļa rezolūciju ([12]) par aģentūru sniegumu, finanšu pārvaldību un kontroli; aicina Aģentūru periodiski sagatavot un iesniegt ziņojumu budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par to, kā tiek īstenots ceļvedis Lēmumā (ES, Euratom) 2021/1613 noteikto jautājumu risināšanai.

([12]) OV L 340, 24.9.2021., 525. lpp.